

Prædiken til skærtorsdag 1.4.2021 kl 19.00

Vi lægger to betydninger i det at gå til alters. Og det kan virke, som om de er hinandens modsætninger.

Denne ene er syndstilgivelsen, den anden er fællesskabet. Syndsbekendelse og syndstilgivelse er jo noget meget privat, mens fællesskab nærmest er det modsatte, - i hvert fald er det dér, hvor vi kommer ud af os selv for at være sammen med andre.

Men når jeg sat "overskriften" i aften 'at dele mad og dele vilkår', så er det fordi jeg synes, at de to alligevel forenes. Fordi det, vi deler, som mennesker er både den mad, som dagligt er nødvendig for alle, men vi deler også det vilkår, at vi ikke kan udgå at pådrage os synd og skyld. Og det ønsker hvert eneste menneske tilgivelse for.

Vi spiser et lige stykke brød -en lille hvede-oblat. Og vi drikker en lille smule vin.

Med de to enkle ting, leger vi måltid – ja, vi fejrer et symbol på et måltid, -dét, hvor Jesus lovede sine venner at være med dem altid og som et påskelam bære deres synd.

Men det måltid, Jesus og hans venner delte dén aften var jo også et symbol, som vi ved. For denne aften i jødernes påske, er brød og vin tegn på de store ting Gud har gjort for jøderne, da Jahve fik dem ud af Egypten med Moses i spidsen. Så dem, der sad sammen med Jesus dén aften, som vi kalder skærtorsdag, havde måske selv som barn været den, der som indledning til

den jødiske påske havde sagt de rituelle ord: "far fortæl om den gang da..." Sådan som enhver jødisk familie gør det hver påske.

Så med vores nadver fejrer vi et symbol, som er et symbol i forvejen. Og vi giver det en ny betydning-samtidig med at den gamle betydning om befrielse og udfrielse stadig er med.

De sidste 60-70 år er vi begyndt at lægge særlig meget vægt på fællesskabet, når vi taler om altergang og nadver.

Protestanter går meget mere til alters end vi nogensinde har gjort før. Det lærte vi af katolikkerne, da man på tværs af kirke-skel efter 2. Verdenskrig begyndte at mødes til samtale og forsoning. For med rædslerne efter 2. Verdenskrig, var europæerne klar til at mødes og arbejde sammen, trods uenigheder. Det er også efter 2.verdenskrig, at vi begyndte at turde se sammenhængen mellem den kristne nadver og den jødiske påske; inden da havde der også i vores teologi været antisemitisme. Nadveren er blevet et symbol på fællesskab, mere end nogensinde før og det kan vi se på den måde, vi fejrer den på og de ord, der bruges i de nye nadver-bønner. F.x. holdes altersranken åben, som en halvcirkel – og de låger, der engang var ind til alterbordet, er taget af. Vi har også altersranke, der er som åbne, rette linjer. Eller alterbordet er rykket ned mod kirkerummet. Og i katolske kirker er det rykket så langt ned, at højalteret står langt væk og ikke bruges til altergang. I Tyskland og andre lande står man op til alters, - i halvcirkler, også

i de protestantiske kirker. Og i dag har vi gående altergang. Mange steder plejer der også at være fællesspisning skærtorsdag aften.

Så både indretning og den måde vi gør det på, men også de ord, der siges i bønnerne, viser, at vi nu lægger mere vægt på, at nadveren er et symbol for fællesskab.

Et fællesskab, som ikke lukker sig om sig selv, men er med alle levende på jorden, uanset tro og overbevisning. Vi deler vilkår med andre og derfor skal vi også dele brød! For brød er mad og mad er liv. Og vil vi ikke dele med dem, der ikke har det nødvendige, så kan vi ikke tale om et fællesskab. I hvert fald ikke et, som har med vores tro på gud at gøre. Det var en vigtig pointe for Paulus. Når vi ikke vil bryde brødet, altså ikke dele mad og andre nødvendige ting med alle, så splitter vi verden. Fællesskab er at dele- og vil man kun dele med nogen, så lukker man andre ude og har lukket sig selv ude fra andre. Og så er det jo ikke et fællesskab. Lige meget hvor meget man så påstår det. Men en lukket klub.

Men så er der også den betydning i altergang og nadver, som har med det mest stille i os at gøre. Der hvor vi fortryder, dér hvor vi pines af noget i os selv, og dér hvor vi længes efter soning.

Altså syndsbeholdelse og tilgivelse.

Den betydning er de fleste af os vokset op med. Som det væsentligste ved nadver.

Der er en stilhed ved altergang, som mange af os meget nødtigt vil undvære. Fordi den svarer til den stilhed, der

kan være inde i os. Den alvor eller dybde, der kan gribe een.

Det behøves ikke være hver gang. Men roen, bare de få minutter, at få lov at være. Få lejlighed til -med et enkelt ritual -at samle sit sind. Der kan være bøn i ens hjerte, med ord eller uden. Der kan være taknemmelighed. Der kan være uro over noget med ens nærmeste. Anger over noget, man selv har gjort. Tanker om noget, man skal have i orden med en anden. Eller sorg over, at noget ikke kan være anderledes, end det er.

Der kan være så meget forskelligt og det kan være i sindet uden ord eller med få ord, men det har gerne med vores forhold til os selv og til andre at gøre. Det er et lille blik på sig selv. Under guds åsyn. En introspektion, med en tillid til, at det kan jeg bede om tilgivelse for. Soning for. Hjælp til.

”Jeg lægger det i Guds hænder”, siger vi. Jeg lægger det over i en større kraft, end min egen. Jeg lægger min pine sammen med håbet. Håbet om tilgivelse giver mig mod til at erkende min pine.

Når jeg lægger noget i guds hænder er det ikke det samme som at jeg lægger det fra mig – og ikke vil have med det at gøre eller, at jeg fralægger mig ansvaret for min gerning. Men det er snarere, at jeg lægger udfaldet fra mig, - og be’r om hjælp til forsoning.

Altergang er tilgivelsens sted, ligesom Fadervor er det. Ja, - der er mange steder og mange ord, der er tilgivelsens sted. Som i mødet mellem mennesker der

forsones. Men i Fadervor og ved alterbordet samler det sig som en prisme.

Det var med Luther, at vi lagde syndsbeholdelse (og tilgivelse) ind i nadveren, fordi vi kobledede skrifttemålet til.

Og det ligger dybt i mange af os. At her er vi alene foran guds ansigt. Vi gør det sammen med andre, fordi vi er fælles om tillid til guds tilgivelse. Men vi er alene med det, der er vores eget. Og frem toner ordene fra Jesus: ”har du et udestående med din næste, så gå hen og forlig dig med ham og hende først, så kan du gå til alteret bagefter.”

Og derfor er det at lægge noget i guds hænder ikke det samme som at løbe fra ansvaret fra det, vi har andel i.

Det er snarere en nøgtern bevidsthed, vi håber på. At det, der kan pine os og som vi selv er skyld i, at det prøver vi at turde se i øjnene. Prøve at turde! Og vi tør, fordi vi har tillid til tilgivelse. Tillid til den udfrielse, som Gud giver hver eneste, der beder om det.

Når vi går til alters er vi fælles om nadveren, men det vi går med, kan være meget privat.

Og det at gå med noget meget privat, som vi ønsker soning for, det gør os ligesindede, det skaber fællesskab.

Amen